

Memo

Aan: Gemeenteraad
Van: College

Datum: 16 juni 2020

Onderwerp: Meicirculaire

Bij de presentatie van de perspectiefnota 2021 – 2024 hebben wij aangegeven u te informeren wanneer er nieuwe relevante informatie beschikbaar is voor de behandeling van de perspectiefnota. Er zijn in het proces naar een nieuwe begroting twee belangrijke circulaire van belang vanuit het Rijk, namelijk de meicirculaire en de septembercirculaire. Met deze memo informeren wij u over de effecten van de meicirculaire voor de jaren 2021 -2024 zoals die zijn doorgerekend, inclusief het effect van de vrijval van een deel van het BTW-compensatiefonds aan de algemene uitkering. De resultaten zijn in de tabel hieronder gepresenteerd en afgezet tegen de uitkomsten zoals deze in de perspectiefnota zijn opgenomen.

	Bedragen x € 1.000			
	2021	2022	2023	2024
Uitgangspunt begroting	534	257	760	760
Structurele ontwikkelingen en keuzes (sc1 Bosbad)	1.813	1.995	2.328	2.505
Structurele ontwikkelingen en keuzes (sc2 Bosbad)	1.813	2.225	2.558	2.735
Bezuinigingen	-1.308	-1.417	-1.576	-1.915
Saldo perspectiefnota (scenario 1 Bosbad)	29	-321	-8	170
Saldo perspectiefnota (scenario 2 Bosbad)	29	-551	-272	-60
Effecten meicirculaire	-179	251	-178	-640
Saldo na meicirculaire (scenario 1 Bosbad)	-150	-70	-186	-470
Saldo na meicirculaire (scenario 2 Bosbad)	-150	-300	-450	-700

In de aanbiedingsbrief van de perspectiefnota meldden wij u dat de directe financiële gevolgen van de Coronacrisis in de eerste plaats de uitvoering raken van de begroting 2020 en dat het effect grotendeels incidenteel is. Het Rijk blijft zich totnogtoe ruimhartig opstellen bij het verstrekken van vergoedingen voor gemaakte kosten en gederfde inkomsten, al is nog onzeker wat gemeenten precies zullen ontvangen en ook wanneer. In de meicirculaire is daarover geen duidelijkheid gegeven. Met onze memo van 26 mei hebben wij u nader geïnformeerd over mogelijke (financiële) effecten van de coronacrisis op onze gemeente. Het Rijk heeft voor de algemene uitkering wel duidelijkheid gegeven voor de jaren 2020 en 2021 in de vorm van fixatie van de uitkering. Bovenstaande tabel maakt inzichtelijk dat het negatieve effect een aanvang maakt in 2021, maar vooral in de laatste twee jaren van de perspectiefnota naar voren komt.

Effecten economische crisis

Voor de jaren 2021 en verder, zullen wij de uitvloeiselen van de economische effect in duur en omvang voor de begroting in de komende maanden moeten schatten. Voor de novemberraad willen wij u een zo reëel als mogelijk duurzaam sluitende meerjarenprogrammabegroting aanbieden, waarbij wij hopen ook de uitkomsten van de septembercirculaire te kunnen meenemen. De in gang gezette economische recessie raakt gemeenten en geeft onzekerheid over de omvang van de algemene uitkering vanaf 2022 en voor de eigen inkomsten, zoals opbrengsten uit grondverkoop, leges en belastingen. Er bestaat onzekerheid over de maatschappelijke effecten die in relatie staan met alles waar gemeente Noordoostpolder voor verantwoordelijk is: onze inwoners en bedrijven. Ook de effecten voor zorgontvangers en zorgbehoevenden van uit het sociaal domein roepen vragen op.

Wordt er nu zorg vooruitgeschoven en ontstaat er alleen een inhaaleffect, of worden we straks geconfronteerd met een andere zorgvraag?

Kwantificering van het effect voor de meerjarenbegroting 2021 – 2024 is nu nog niet realistisch. Daarvoor zijn de onzekerheden over de zwaarte en duur van de crisis mondiaal, Europees en voor Nederland nog te ongewis. Dagelijks worden er cijfers gepubliceerd die forse economische krimp laten zien voor 2020. Voor een deel zullen gemeenten door het Rijk worden gecompenseerd, omdat de tegenvallers Corona gerelateerd zijn. Voor een ander deel zal het Rijk gemeenten niet kunnen en/of willen compenseren.

Aanvullende bezuinigingen

De uitkomsten van de meicirculaire noodzaken vooralsnog tot een extra bezuiniging, oplopend tot € 700.000 voor 2024 en verder. Dit effect van de meicirculaire zullen wij in samenhang zien met de andere effecten die geschat worden, als gevolg van de negatieve economische ontwikkelingen. Zodra wij zien o.a. na het verschijnen van de septembercirculaire dat er andere uitkomsten zijn, dan brengen wij u als raad in positie om een integrale afweging te doen en keuzen te maken.

Lastenontwikkeling

Wat verder opvalt is dat het Rijk de systematiek van inflatiecorrectie op de onroerende zaakbelasting inzet met een korting op de algemene uitkering van 2,3%. Teneinde deze verlaging op de uitkering te compenseren zal de som van de begrotingsrichtlijn voor het berekenen van de OZB (= 2,3%) en de 1% extra OZB-verhoging zoals deze is opgenomen in de perspectiefnota uitkomen op 3,3%.

Voor de afvalstoffenheffing zien wij de laatste jaren dat de kosten hoger en de baten lager waren dan begroot. Om per 2021, conform vastgesteld beleid, de tarieven weer op een kostendekkend niveau te krijgen, zullen de tarieven naar de huidige schatting tussen de 2% en 5% moeten worden verhoogd.

Voor de rioolrechten wordt verwacht dat de tarieven van 2020 ook voor 2021 kunnen worden gehandhaafd.

Conclusie

De komende begroting zal nog onder redelijke condities kunnen worden opgesteld. De verwachting is dat de effecten voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2022 – 2025 in negatieve zin ingrijpend zullen zijn. Voor de uitvoering van de begroting 2021 wordt ook een negatieve ontwikkeling verwacht, op basis van de relevante berichtgeving over cijfers en economie.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders.